Adroddiad Rhieni ar Alluoedd Plant – Diwygiedig

(Holiadur "PARCA-R")

Caniatadau:

Addaswyd holiadur PARCA i'w ddefnyddio gyda babanod a anwyd cyn amser (Johnson et al., Dev Med Child Neurol 2004, 46; 389-397) gyda chaniatâd Saudino, Dale, Oliver, Petrill, Richardson, Rutter, Simonoff, Stevenson & Plomin (1998). Defnyddir y mesurau iaith o fewn yr holiadur hwn gyda chaniatâd Cadeirydd Bwrdd Cynghori CDI MacArthur-Bates,: Larry Fenson (2016).

The PARCA questionnaire was adapted for use with infants born preterm (Johnson et al., Dev Med Child Neurol 2004, 46;389-397) with permission from Saudino, Dale, Oliver, Petrill, Richardson, Rutter, Simonoff, Stevenson & Plomin (1998). The language measures included in this questionnaire are used with permission from the MacArthur-Bates CDI Advisory Board, Chair: Larry Fenson (2016).

Am ragor o wybodaeth: Ewch i wefan PARCA-R sef www.parca-r.info

Chwarae eich plentyn

Fel rhiant, bydd gennych syniad da o'r hyn y gall ac na all eich plentyn ei wneud. Ceir rhestr o weithgareddau gwahanol isod. Nodwch a yw eich plentyn yn gallu gwneud y gweithgaredd ai peidio. Hynny ydi, os ydych chi wedi gweld eich plentyn yn gwneud y gweithgaredd (neu rywbeth tebyg) yna ticiwch y blwch o dan "YDI". Os ydych chi'n gwybod na fyddai'ch plentyn yn gallu ei wneud, yna ticiwch y blwch o dan "NAC YDI". Os nad ydych yn siŵr a all eich plentyn ei wneud neu beidio, yna ticiwch y blwch "DDIM YN GWYBOD". Atebwch bob cwestiwn.

Cofiwch fod y cwestiynau hyn ar gyfer plant rhwng 18 mis a 4 oed. Gall eich plentyn wneud rhai gweithgareddau'n hawdd a gall eraill fod yn anodd iddyn nhw. Ni fydd y rhan fwyaf o blant sydd yr un oed â'ch plentyn chi yn gallu gwneud rhai o'r gweithgareddau.

		YDI	NACYDI	DDIM YN GWYBOD
1	Ydi'ch plentyn yn dynwared pethau rydych chi'n eu gwneud fel rhoi mwythau (cwtsh) i tedi? (Os nad ydych chi'n siŵr rhowch gynnig arni. Rhowch fwythau i tedi ac yna ei roi i'ch plentyn. Dywedwch: Rho di fwythau i tedi rŵan)	☐	☐	☐
2	Pan fyddwch chi'n cuddio tegan yng ngolwg llawn eich plentyn, ydi o / hi yn edrych amdano ac yn dod o hyd iddo? (Rhowch gynnig ar hyn trwy orchuddio tegan bach gyda lliain neu gwpan a gweld a yw ef / hi'n dadorchuddio'r tegan)	☐	☐	☐
3	A all eich plentyn roi darn syml, fel sgwâr neu anifail, yn y lle cywir mewn bwrdd jig-so?	☐	☐	☐
4	Mae gan rai teganau sawl twll neu agoriad gyda gwahanol siapiau, fel cylch, triongl a seren. Fyddai eich plentyn yn gallu rhoi'r siapiau yn yr agoriadau cywir?	☐	☐	☐
5	Ydi eich plentyn yn gallu pentyrru dau floc bach neu degan ar ben ei gilydd?	☐	☐	☐
6	A all eich plentyn roi pos neu rywbeth tebyg at ei gilydd lle mae'r darnau'n ffitio gyda'i gilydd ar ei ben ei hun / ar ei phen ei hun?	☐	☐	☐
7	Os felly, a all ef / hi wneud hyn ar gyfer pos gyda deg darn neu fwy?	☐	☐	☐
8	Ydi eich plentyn yn gallu marcio darn o bapur gan ddefnyddio blaen creon, pensil, neu sialc?	☐	☐	☐
9	Ydi eich plentyn yn gallu tynnu llinell sydd fwy neu lai'n syth ar bapur?	☐	☐	☐
10	Ydi eich plentyn yn troi, neu'n ceisio troi, tudalennau llyfr un ar y tro?	☐	☐	☐

		YDI	NACYDI	DDIM YN GWYBOD
11	Ydi eich plentyn weithiau’n smalio fod un gwrthrych, fel bloc, yn wrthrych arall, fel car neu ffôn?	☐	☐	☐
12	A all eich plentyn bentyrru tri bloc bach neu degan ar ben ei gilydd ar ei ben ei hun / ei phen ei hun?	☐	☐	☐
13	A yw eich plentyn yn smalio gwneud pethau weithiau? Er enghraifft, marchogaeth ceffyl neu wneud paned?	☐	☐	☐
14	Ydi eich plentyn yn gallu gwthio car ar hyd y llawr gyda'r olwynion ar y llawr?	☐	☐	☐
15	Ydi eich plentyn yn cymryd diddordeb wrth edrych ar luniau mewn llyfr?	☐	☐	☐
16	Ydi eich plentyn yn pwyntio at luniau mewn llyfr?	☐	☐	☐
17	Ydi eich plentyn yn ceisio dynwared pethau rydych chi'n eu gwneud, fel troi llwy mewn cwpan?	☐	☐	☐
18	A all eich plentyn bentyrru saith bloc neu degan bach ar ben ei gilydd ar ei ben ei hun / ei phen ei hun?	☐	☐	☐
19	Ydi eich plentyn yn pwyntio neu'n dangos ble mae pobl neu wrthrychau pan ofynnwch: “Ble mae'r golau?" “Ble mae Dad?” neu “Ble mae Tedi?”	☐	☐	☐
20	A yw eich plentyn weithiau’n smalio fod dwy ddol yn chwarae gyda'i gilydd, neu'n siarad â'i gilydd, neu un yn bwydo'r llall?	☐	☐	☐
21	A yw eich plentyn weithiau’n chwarae gemau dychmygol gyda phlentyn arall, gan esgus bod yn rhywun arall, fel mam, dad, plismon neu nyrs?	☐	☐	☐
22	A yw eich plentyn weithiau’n chwarae unrhyw gêm gyda phlentyn arall sy'n golygu cymryd tro?	☐	☐	☐
23	A yw eich plentyn weithiau’n dynwared gweithred a welodd, yn fuan (o fewn ychydig funudau) ar ôl iddo / iddi ei gweld?	☐	☐	☐
24	A all eich plentyn nôl rhywbeth, fel tegan, o ystafell arall ganddo ar ei ben ei hun / ar ei phen ei hun pan ofynnwch?	☐	☐	☐
25	Ydi eich plentyn yn gwybod lle mae rhai pethau'n cael eu cadw, fel teganau'n cael eu cadw yn y bocs teganau?	☐	☐	☐
26	A yw eich plentyn weithiau’n cadw neu'n rhoi bisged (neu fyrbryd) o’r neilltu ar gyfer yn nes ymlaen, ar ei ben ei hun / ar ei phen ei hun?	☐	☐	☐
27	Ydych chi erioed wedi gweld eich plentyn yn dod â thri neu fwy o deganau at ei gilydd cyn dechrau chwarae gyda nhw?	☐	☐	☐

		YDI	NACYDI	DDIM YN GWYBOD
28	Ydych chi erioed wedi gweld eich plentyn yn didoli pethau (blociau, teganau eraill) yn grwpiau neu bentyrrau sy'n mynd gyda'i gilydd ar ei ben ei hun / ar ei phen ei hun?	☐	☐	☐
29	Os yw'ch plentyn eisiau rhywbeth y tu hwnt i'w gyrraedd, a yw ef / hi'n mynd i i nôl cadair neu focs i sefyll arno?	☐	☐	☐
30	Pan fydd eich plentyn yn defnyddio neu'n chwarae gyda ffôn, a yw ef / hi yn siarad i mewn i'r geg ac nid y glust?	☐	☐	☐
31	Pan fydd eich plentyn yn yfed o gwpan, a yw ef / hi'n ofalus wrth ei roi i lawr, gan geisio peidio â'i dywallt?	☐	☐	☐
32	A yw eich plentyn yn ceisio troi handlen drws, caeadau sy’n troi, neu gaeadau sgriwio ar jariau i’w hagor a’u cau?	☐	☐	☐
33	A yw eich plentyn yn adnabod ei hun wrth edrych yn y drych?	☐	☐	☐
34	A yw eich plentyn yn defnyddio bys yr uwd (ei fys cyntaf) i bwyntio i ddangos diddordeb mewn rhywbeth?	☐	☐	☐

Mae plant yn deall llawer mwy o eiriau nag y gallant ei ddweud. Dim ond yn y geiriau y mae eich plentyn YN EI DDWEUD y mae gennym ddiddordeb ynddyn nhw yn y fan hon. Ticiwch yr holl eiriau rydych chi wedi clywed eich plentyn yn eu dweud. Os yw'ch plentyn yn defnyddio ynganiad gwahanol o air - e.e., “ely” ar gyfer gwely, neu “iod” ar gyfer diod - ticiwch ef beth bynnag. Cadwch mewn cof mai dim ond sampl o eiriau sydd yma; efallai y bydd eich plentyn yn gwybod llawer o eiriau eraill nad ydynt ar y rhestr hon.

☐ Mê mê	☐ Bisged/Cracer	☐ Gwely	☐ Cario	☐ Olaf
☐ Miaw	☐ Jiws/Diod	☐ Llofft	☐ Rhedeg ar ôl	☐ Bach bach
☐ Aw	☐ Cig	☐ Soffa	☐ Tywallt	☐ Gwlyb
☐ Uh-oh/o diar	☐ Llefrith / Llaeth	☐ Popty	☐ Gorffen	☐ Ar ôl
☐ Bow-wow	☐ Pys	☐ Grisiau	☐ Ffitio	☐ Dydd
☐ Arth	☐ Het	☐ Baner	☐ Mwythau /	☐ Heno
☐ Aderyn	☐ Mwclis	☐ Glaw	☐ Gwrando	☐ Ni biau
☐ Cath	☐ Esgid	☐ Seren	☐ Hoffi	☐ Nhw
☐ Ci	☐ Sanau	☐ Siglen / swing	☐ Torri / Rhwygo	☐ Hwn
☐ Hwyaden	☐ Gên	☐ Ysgol	☐ Rhwygo/ torri	☐ Ni
☐ Ceffyl	☐ Clust	☐ Awyr	☐ Ysgwyd	☐ Lle
☐ Awyren	☐ Llaw	☐ Sŵ	☐ Blasu	☐ Wrth ochr
☐ Cwch	☐ Coes	☐ Ffrind	☐ Tyner / gofalus	☐ Lawr
☐ Car	☐ Clustog	☐ Mam / mami	☐ Meddwl	☐ O dan
☐ Pêl	☐ Crib	☐ Person	☐ Dymuniad	☐ I gyd
☐ Llyfr	☐ Lamp	☐ Ta ta / Hwyl fawr	☐ Wedi gorffen	☐ Llawer/lot
☐ Gêm	☐ Plât	☐ Haia / helo	☐ Oer	☐ Yn gallu
☐ Brechdan	☐ Sbwriel	☐ Na	☐ Cyflym	☐ Angen
☐ Pysgodyn	☐ ‘Tray’	☐ Siopa	☐ Hapus	☐ Fydda I/Byddwn I
☐ Saws	☐ Towel / Llian	☐ Diolch	☐ Poeth	☐ Os

Sut mae eich plentyn yn defnyddio geiriau

Hoffem wybod sut mae'ch plentyn yn defnyddio'r geiriau y gall ef / hi eu dweud. Ticiwch un blwch ar gyfer pob cwestiwn isod i ddweud wrthym a yw eich plentyn yn defnyddio geiriau fel hyn yn aml, weithiau, neu ddim eto.

Cofiwch fod y cwestiynau hyn ar gyfer plant hyd at 4 oed. Bydd llawer o blant sydd yr oed â'ch plentyn chi ddim yn gallu dweud rhai o'r geiriau neu'r brawddegau isod.

		YN AML	WEITHIAU	DIM ETO
1	Ydi eich plentyn weithiau'n siarad am ddigwyddiadau yn y gorffennol neu bobl nad ydyn nhw'n bresennol? Er enghraifft, gallai plentyn a welodd garnifal yr wythnos diwethaf ddweud yn ddiweddarach 'carnifal', 'clown', neu 'band'.	☐	☐	☐
2	Fydd eich plentyn weithiau'n siarad am rhywbeth sydd am ddigwydd yn y dyfodol? E.e. yn dweud 'chw-chw' neu 'bws' cyn i chi adael y tŷ am dro, neu ddweud 'siglen' pan fyddwch yn mynd i'r parc?	☐	☐	☐
3	Ydi eich plentyn weithiau'n siarad am wrthrychau nad ydyn nhw'n bresennol? Er enghraifft, gofyn am degan ar goll nad yw yn yr ystafell, neu ofyn am rywun nad yw'n bresennol?	☐	☐	☐
4	Ydi eich plentyn yn deall os ydych chi'n gofyn am rywbeth nad yw yn yr ystafell? Er enghraifft, a fyddai ef / hi yn mynd i'r ystafell wely i nôl tedi pan ddywedwch 'Lle mae tedi?'	☐	☐	☐
5	Ydi eich plentyn yn gwybod pwy sydd piau pethau? Er enghraifft, gallai'r plentyn bwyntio at esgid mam a dweud 'mam'.	☐	☐	☐
6	Ydi eich plentyn wedi dechrau rhoi geiriau at ei gilydd eto, fel 'Dad mynd' neu 'ci cnoi?	☐	☐	☐

Os ateboch "Weithiau" neu "Yn aml" i gwestiwn 6 uchod, atebwch yr holl gwestiynau ar y dudalen nesaf.

Ar gyfer POB PAR o frawddegau isod - A a B - ticiwch yr un sy'n swnio'n FWYAF fel y ffordd y mae'ch plentyn yn siarad ar hyn o bryd, hyd yn oed os nad yw’n dweud yr UNION frawddeg honno. Os yw eich plentyn yn dweud brawddegau hyd yn oed yn fwy cymhleth na'r ddwy enghraifft a roddir, ticiwch B.

7	(Sôn am rywbeth Sy’n digwydd ar hyn o bryd)		**8**	(Sôn am rywbeth ddigwyddodd yn barod)		**9**		
A	☐	Fi gwneud tŵr	A	☐	Dad codi fi	A	☐	Hwnna tryc fi
B	☐	Fi yn gwneud tŵr	B	☐	Dad wedi codi fi	B	☐	Hwnna ydi nhryc i
10			**11**			**12**		
A	☐	Babi crio	A	☐	Ci fanna	A	☐	Coffi poeth
B	☐	Babi yn crio	B	☐	Mae ci fanna	B	☐	Coffi yna poeth
13			**14**			**15**		
A	☐	Fi dim gneud hwnna	A	☐	Fi hoffi darllen stori	A	☐	Bisged mam
B	☐	Fi methu gneud hwnna	B	☐	Fi’n hoffi darllen stori	B	☐	Bisged i mam
16			**17**			**18**		
A	☐	Paid darllen llyfr	A	☐	Babi isio bwyta	A	☐	Sbïa/Edrych arnai
B	☐	Ddim isio ti ddarllen llyfr yna	B	☐	Mae babi isio bwyta	B	☐	Sbïa/Edrych arnai’n dawnsio

Diolch yn fawr am eich amser